

№1 сабақ. «Фармакологияға кіріспе. Жалпы рецептура. Қатты дәрілік заттар. Жұмсақ дәрілік заттар. Сұйық дәрілік заттар. Инъекцияға арналған дәрілік заттар»

Сабақ соңында студент қабілетті болады:

1. Пән бойынша білімін көрсете білу және фармакология міндеттерін білу
2. Фармацевті даярлаудың жалпы жүйесіндегі фармакологияның маңызы мен орны туралы білуді қолдана білу және түсіну, сондай-ақ оның даму тарихын, жетістіктерін және болашақтағы мамандығын қолдану алу.
3. Дәрілік заттар мен дәрілік препараттар арасындағы айырмашылықтарды анықтау.
4. Дәрілік заттардың жіктелуі мен атауларында, дәрілік заттардың тиімділігіне, қауіпсіздігіне және сапасына қойылатын халықаралық талаптарда бағдарлау
5. Дәрілік заттарға, оның ішінде күшті әсер ететін және есірткі препараттарына рецепт жазып беру ережелерінің нормативтік-құқықтық негіздерінде бағдарлау;
6. Дәрілік қалыптардың ерекшеліктерін туралы білімін және түсінуін көрсете алу; рецептерді ресімдеудің жалпы принциптері қатты және жұмсақ, сұйық дәрілік қалыптарға рецептуралық жазбаларды құрастыра білу.
7. Қатты және жұмсақ дәрілік қалыптардың жіктелуін білу.
8. Дәрілік заттарды енгізу жолдарын, қатты және жұмсақ дәрілік қалаптарды мөлшерлеу принципі мен режимін білу.
9. Әртүрлі дәрілік қалыптарға рецепт жазып бере білу;
10. Бір реттік дозаны есептеу дағдыларын көрсету;
11. Дәлелді фармакология принциптеріне сәйкес әртүрлі ақпараттық көздерден дәрілік заттар туралы ақпаратты іздеу және жинау, қайта өңдеу жүргізу.
12. Командада жұмыс істеу дағдыларын көрсету.
13. Ақпараттық базалармен (Internet көздерімен, электрондық дерекқорлармен, компьютерлік оқыту бағдарламаларымен) жұмыс жасай алатынын көрсете білу.
14. Кәсіби мінез-құлықты көрсету, өзара сыйластық пен абырой тұрғысынан жұмыс қарым-қатынасын реттей білу, өзін-өзі бағалауға қабілетті.
15. Терминдерге үш тілде глоссарий құрастыра білу: дәрілік қалып, доза (мөлшер), рецепт, концентрация, процент, препарат, аптека

№1 сабақ. «Фармакологияға кіріспе. Жалпы рецептура. Қатты дәрілік заттар. Жұмсақ дәрілік заттар. Сұйық дәрілік заттар. Инъекцияға арналған дәрілік заттар»

Сабақ соңында студент қабілетті болады:

1. Пән бойынша білімін көрсете білу және фармакология міндеттерін білу
2. Фармацевті даярлаудың жалпы жүйесіндегі фармакологияның маңызы мен орны туралы білуді қолдана білу және түсіну, сондай-ақ оның даму тарихын, жетістіктерін және болашақтағы мамандығын қолдану алу.
3. Дәрілік заттар мен дәрілік препараттар арасындағы айырмашылықтарды анықтау.
4. Дәрілік заттардың жіктелуі мен атауларында, дәрілік заттардың тиімділігіне, қауіпсіздігіне және сапасына қойылатын халықаралық талаптарда бағдарлау
5. Дәрілік заттарға, оның ішінде күшті әсер ететін және есірткі препараттарына рецепт жазып беру ережелерінің нормативтік-құқықтық негіздерінде бағдарлау;
6. Дәрілік қалыптардың ерекшеліктерін туралы білімін және түсінуін көрсете алу; рецептерді ресімдеудің жалпы принциптері қатты және жұмсақ, сұйық дәрілік қалыптарға рецептуралық жазбаларды құрастыра білу.
7. Қатты және жұмсақ дәрілік қалыптардың жіктелуін білу.
8. Дәрілік заттарды енгізу жолдарын, қатты және жұмсақ дәрілік қалаптарды мөлшерлеу принципі мен режимін білу.
9. Өртүрлі дәрілік қалыптарға рецепт жазып бере білу;
10. Бір реттік дозаны есептеу дағдыларын көрсету;
11. Дәлелді фармакология принциптеріне сәйкес әртүрлі ақпараттық көздерден дәрілік заттар туралы ақпаратты іздеу және жинау, қайта өңдеу жүргізу.
12. Командада жұмыс істеу дағдыларын көрсету.
13. Ақпараттық базалармен (Internet көздерімен, электрондық дерекқорлармен, компьютерлік оқыту бағдарламаларымен) жұмыс жасай алатынын көрсете білу.
14. Кәсіби мінез-құлықты көрсету, өзара сыйластық пен абырой тұрғысынан жұмыс қарым-қатынасын реттей білу, өзін-өзі бағалауға қабілетті.
15. Терминдерге үш тілде глоссарий құрастыра білу: дәрілік қалып, доза (мөлшер), рецепт, концентрация, процент, препарат, аптека

Әдебиет:

Негізгі:

1. Аляутдин Р.Н. Фармакология. 4-е изд. перераб. и доп. "ГЭОТАР-МЕДИА".2013 -804-812 б.
2. Харкевич Д.А. Фармакология: Учебник. – 11-е изд., перераб., доп. и испр. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.– С. 228-257, 251-252
3. Машковский М.Д. Лекарственные средства. – 16-е изд., перераб., испр. и доп. - М. Новая волна: издатель Умеренков, 2012.- 1216 с.

Электронды алу көздері

1. Сайты knf.kz.www. dari.kz

Қосымша әдебиеттер:

1. Бертрам Г. Катцунг «Базисная и клиническая фармакология» том 1, изд. – М.:Бином Диалект, 2008. - 648с. Бертрам Г. Катцунг «Базисная и клиническая фармакология» том 2, изд. – М.:Бином Диалект, 2009.
2. Харкевич Д.А. Руководство к лабораторным занятиям по фармакологии. М.: «ГЭОТАР-МЕД». 2012.

Сабакқа дайындық сұрақтары:

1. Пәнінің анықтамасы, міндеттері, фармакология әдістемесі және фармацевттерді даярлауда жалпы жүйеден алатын орны.
2. Дәрілік заттарды әзірлеу және енгізу кезеңдері. Дәрілік заттарды іздеу жолдары, алу көздері мен тәсілдері. Дәрілік заттарды клиникаға дейінгі зерттеу және клиникалық зерттеу.
3. Дәрілік заттарды жіктеу принциптері, ХПА және дженериктер туралы түсінік, дәрілік заттардың тиімділігіне, қауіпсіздігіне және сапасына қойылатын халықаралық талаптар.
4. Дәрілік заттарға, оның ішінде күшті әсер ететін және наркотикалық заттарға рецепт жазып беру ережелерінің нормативтік-құқықтық негіздері.
5. Фармакология пәнінің анықтамасы, басқа медико биологиялық ғылымдар арасындағы орны.
6. Фармакологияның даму тарихы. Фармакология дамуының жетістіктері мен болашағы.
7. Мемлекеттік фармакопея, оның құрамы және тағайындау.
8. Фармакологиялық комитет, оны тағайындау және қызметі.
9. Дәріхана, оның құрылымы, тағайындау, дәрілік заттарды сақтау.
10. Дәріханалық мекемелерден дәрілік заттарды жіберу және сақтауды регламенттейтін құжаттар.
11. Дәрігердің рецептінсіз жіберуге рұқсат етілген дәрілік заттар, медициналық тағайындау құралдары.
12. Рецепт және оның құрылымы, белгілеу, қысқартулар. Рецепт құрастырудың негізгі ережелері.
13. Рецептуралық бланктердің түрлері.
14. Улы, күшті әсер ететін наркотикалық және мастандыратын әсері бар заттар мен препараттарға рецепт жазу ерекшеліктері.
15. Дәрілік қалыптар және олардың жіктелуі.
16. Қатты дәрілік қалыптар: ұнтақ, таблетка, драже, капсула. Рецепт жазу ережелері.
17. Жұмсақ дәрілік қалыптар: жағылма, паста, суппозитор. Пасталарға рецепт жазу ерекшелігі.
18. Ерітінділер, жалпы сипаттамасы. Еріткіштер. Сыртқа және ішке қолдануға арналған ерітінділер. Ішке қолдануға арналған ерітінділерді дозалау, дозаларын есептеу. Официналды ерітінділер. Рецепт жазу ережелері.

19. Тұндырмалар мен қайнатпалар, жалпы сипаттамасы. Рецепт жазу ережелері, дозалау.
20. Тұнбалар және сығындылар, дауындау ерекшеліктері, тұндырмалардан айырмашылығы, дозалау, рецепт жазу ережелері.
21. Эмульсиялар мен суспензиялар, жалпы сипаттамасы, рецепт жазу формалары.
22. Микстуралар, жалпы сипаттамасы, рецепт жазу формалары.
23. Линименттер, рецепт жазу формалары.
24. Аэрозолдер, түсінігі, рецепт жазу ережелері.
25. Инъекцияға арналған дәрілік қалыптарға қойылатын талаптар, оларға рецепт жазу ережелері.

Сабақты өткізу форматы: тақырыптың сұрақтарын талқылау, жағыдайлық есептерді шешу, тест түріндегі тапсырмаларды шешу, кесте материалдарын сараптау, әртүрлі дәрілік қалыптарға рецепт жазу.

ҚО кезінде: практикалық сабақтарда dis.kaznmu.kz (Moodle) және/немесе Teams (студенттер үшін жеке басына арналған тапсырмалар енгізу, презентация, видеолекцияға сілтеме жасау және т.б.) платформаларында қарастырылады, ZOOM, Hangouts және т.б. платформаларында видеоконференциялар, (минилекциялар, ауызша сұрау).

Бақылау: баға – суммативті. Үш тілде терминдерді түсіндіре білу (қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде)

СОӨЖ тапсырмалары: әртүрлі дәрілік қалыптарға рецепт жазу дағдылары

Рецептте жазу:

1. 5,0 натрий гидрокарбонатын /Natrii hydrocarbonas/. Ұнтақты тіл ұшына себу.
2. Әр граммда 100 000 ӘБ нистатині /Nystatinum/ бар 30,0 жағылманы. Терінің зақымдалған жеріне жағу үшін.
3. 0,5 кальций глюконатының (Calcii gluconas) 20 таблеткаларын. 1 таблеткадан күніне 2 рет.
4. 60,0 амидопириннің (Amidopyrinum) гранулаларын. Алдын ала суға ерітіп 1 шай қасықтан ішу.
5. 0,2 левомецитиннің (Levomycesinum) 10 ұнтағын. 1 ұнтақтан күніне 3 рет.
6. 5% мырыш тотығының (Zinci oxudum) 50,0 пастасын. Терінің зақымдалған жеріне жағу үшін.
7. 0,015 красавка (Belladonna) сығындысы бар 10 тік ішектік официналді суппозиторийлерді. Бір суппозиториядан күніне 2 рет.
8. 40 драже “Ундевит” (Undevitum). 1 драже күніне 3 рет.
9. 10% стрептоциді (Streptocidum) бар 30,0 жағылманы. Терінің зақымдалған жеріне жағу үшін.
10. 20 таблетка "Аллохол" (Allocholum). 1 таблеткадан күніне 3 рет тамақтануға дейін.
11. 10 ацетилсалицил қышқылы таблеткасы (Acidum acetylsalicylicum) 0,25-тен. 1 таблеткадан күніне 2 рет.
11. 0,5% 10 мл тауремизин /Tauremisinum/ ертіндісі. Ішке 20 тамшыдан күніне 3 рет.

12. 2% 10 мл этилморфин гидрохлорид /Aethylmorphinum hydrochloridum/ ертіндісі. 1 тамшыдан күніне 2 рет көзге.

13. 10% 200 мл кальций хлориді /Calcii chloridum/ ертіндісі. 1 ас қасықтан күніне 3 рет. Бір реттік мөлшерін есептеу.

14. 0,1 гексеналдың /Hexenalum/ құрғақ ұнтағын 6 флаконда жазу. Флакон құрамын 20 мл инъекцияға арналған суға ерітіп, көк тамырға баяу енгізу.

15. 0,1 алоэның /Aloes fluidum/ сұйық сығындысын 15 ампулада жазу. Тері астына енгізу.

16. 5% 10 мл хлофосфолдың (Chlorophospholum) майлы ертіндісін. 2 тамшыдан күніне 1 рет. Бір реттік мөлшерін есептеу.

17. Сарымсақтың (Allium sativum) тұнбасын 40 қабылдауға жазу. Ішке 15 тамшыдан күніне 3 рет тағайындау.

18.1:30 қатынасында валериана түбірі мен негізгі тамырсабағының /rhizoma cum radicibus Valerianae/ тұндырмасы мен 20 мл сасықшөп тұнбасы /Leonuris/ және әр қабылдауға 0,5 натрий барбиталынан /Barbitalum-natrim/ тұратын 180 мл микстураны. 1 асқасықтан тәулігіне 3 рет.

19. 1,0 бор қышқылы /Acidum bogicum/, 10,0 мырыш тотығы /Zinci oxudum/ және 40 мл күнбағыс майы /Oleum Helianthum/ бар линиментті. Сыртқа қолдану үшін.

20. 1 мл Цититон /Cytitonum/ бар 10 ампуланы жазу. 1 мл-ден көк тамырға.

СӨЖ бақылауы: практикалық сабақтың жиынтық бағасы құрамына қосылады.

СӨЖ тапсырмалары: дәрілік заттарға, оның ішінде күшті әсер ететін, прекурсорлар мен есірткі құралдарына рецепт жазып беру ережелерінің нормативтік - құқықтық негіздері бойынша білімін көрсету (конспект түрінде ұсыну).

СӨЖ тексеру: бағаланбайды. СӨЖ сұрақтары аралық және қорытынды бақылауға енгізіледі..

ҚО кезінде: zoom.us (Webex) кеңес беру.